

בית

מרן

לענין מרן רבינו עובדיה יוסף זצ"ל

ערש"ק
ג' אדר א'
פרשת תרומה
פסטידיון וז' נתן (סלבים א' ה')

עלון מס' 197

הרב המקדים: הגאון רבי יוסף שיינין שליט"א
רב העיר אסדוד

שיעורו השבועי

של מרן הראש"ל הרה"ר לישראל אב"ד בביה"ד העליון
הגאון הגדול רבי יצחק יוסף שליט"א
נשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל

גערך ע"י: הרה"ג רבי יצחק לוי שליט"א
רבה הראשי של העיר נשר | זכור מועצת הרבנות הראשית לישראל

העיר	הדלקת נרות שבת	צאת השבת	דבינו תם
ירושלים	17:04	17:56	18:33
תל אביב	17:01	17:53	18:29
חיפה	17:01	17:53	18:29
באר שבע	17:04	17:56	18:32

אין לקרוא בעלון בשעת התפילה

השבוע זכות עלון
"בית מרן" מוקדש ל:
איתמר שמואל חי' בן אוריה מנלא
לדפוס והחלטה מיוחדת

חייב: *5290

במיוחד בשבילך!!
שלוחה: 9 ב'קו הליכות בית מרן'
במגוון נושאים מרתקים ומגוונים:
* הרצאות ממיטב הרבניות
* עצות בחינוך
* מתכונים ועוד...
התחברי עכשו *5293 *9<

תוכן העניינים:

עמ' 1-4	השיעור השבועי	מורנו ורבינו רבי יצחק יוסף שליט"א
עמ' 5	פרשת תרומה	הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
עמ' 5	לאורם נלך	רבי ישראל מסלנט זצוק"ל
עמ' 6	מאור ישראל	הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א
עמ' 6	הלכות נשים	הרב אברהם דניאל שליט"א
עמ' 7	לחיות עם האמונה	הרה"ג רבי י. ישראל לוגאסי שליט"א
עמ' 7	אתגרים בחינוך	הרב אברהם ברזילאי שליט"א
עמ' 7	נפלאות הבריאה	החלבוניים
עמ' 8	בחסדך בטחתי	הרה"ג רבי יגאל כהן שליט"א

הלכות קבלת שבת

אמירה לישראל. שימוש במים של דוד שמש בשבת.
דין גרמא. דין פסיק רישיה דניחא ליה ודלא ניחא ליה בדרבנן.
פתיחת קופסאות שימורים בשבת.

אמירה למי שלא קיבל שבת

א. בשיעורים הקודמים למדנו, שהמקבל שבת מבעוד יום ונוצר צריך לכבות את הבוילר או להדליק את הפלאטה, אסור לו לעשות מלאכה, אבל יכול לעשות התרה בפני שלושה חכמים על מה שקיבל שבת, כי קבלת שבת היא מדין נדר. ואם הוא לא רוצה להתיר את נדרו, יכול לומר לאחד מבני הבית כגון לאשתו או בניו שיעשו את המלאכה, מפני שאינם נגרים אחר קבלת השבת שלו, ולמרות שהוא קיבל שבת מותר לו לומר להם, משום שאיסור "אמירה לגוי" שמענו, אבל איסור "אמירה לישראל" לא שמענו. וכן הבאנו בשם האחרונים עוד טעם להתיר לומר לאחרים שיעשו מלאכה עבורו, משום שבידו היה לא לקבל שבת.

אמירה למיקל

ב. כיוצא בזה למדנו, שמוותר למחמיר לומר למיקל שיעשה מלאכה עבורו. ישנן הלכות שנחלקו בהם מרן השלחן ערוך והרמ"א, הספרדים מחוייבים לפסוק כדעת מרן שקיבלנו הוראותיו, והאשכנזים יוצאים ביד רמ"א. אולם יש הלכות שהתחדשו בעקבות הטכנולוגיה וכדומה, ונחלקו בהם גדולי הדור כגון הרב אלישיב ומרן זצ"ל, בזה אין חיוב לאשכנזי שיהגה כדעת הרב האשכנזי,

וכי אנחנו הספרדים לא משתמשים בספרי רבני אשכנז כגון שו"ת נודע ביהודה, וחתם סופר, ושבט הלוי של הרב ואזנר זצ"ל?! "עשה לך רב והסתלק מן הספק", יש אחד שאומר: אני נוהג כדעת מרן זצ"ל להקל, יש לו שכל... ובשיעורים הקודמים למדנו שהמחמיר יכול לומר למיקל שיעשה מלאכה עבורו.

מרן זצ"ל שידד עמקים

ג. דוגמא לדבר, הפוסקים נחלקו אם מותר בשבת להשתמש במים שהוחמו על ידי דוד שמש? בשו"ת יביע אומר ח"ד (הא"ח סי' לד) מרן זצ"ל כתב על כך תשובה ארוכה להתיר, ופעם אמר לי שכתב אותה במשך חדשים! התשובה הזו לא יצאה מהשוו"ל... לפני כחמשים שנה יצא לאור הספר שמירת שבת כהלכתה של הרב יהושע נויברט, והסטייפלר נתן לו הסכמה, לאחר שהספר יצא לאור, הסטייפלר ראה מה שכתב השמירת שבת כהלכתה (פ"א ס"ב) להתיר לפתוח ברז מים חמים של דוד שמש- לא של בוילר חשמלי- למרות שנכנסים מים קרים והם מתבשלים. הסטייפלר סבר לאסור בכל תוקף, ואמר לרב נויברט: אני לא מסכים להסכמה שכבר נתתי, אמר לו הרב נויברט: אבל היא כבר נדפסה?! אמר לו הסטייפלר: תעשה עליה איקס! בעט, לא בעפרון... מי

שמכנה כר"מ בישיבה שיש לו עשרות תלמידים בביתה. גדול בחכמה, ניתן לראות מי באמת גדול בתורה, תראו לדוגמא את שו"ת יביע אומר, מישהו המחיש שהדבר דומה לילד המשחק בפלסטלינה ומעצב אותה איך שרוצה, כך מרן זצ"ל כל התורה פרוסה לנגד עיניו, רק צריך להחליט מה ההלכה כאן ומה ההלכה כאן... פעמים שלא יודעים מי גדול ממי, לשניהם יש מצנפת, או שלשניהם יש שני כפתורים מאחורה... במקרה כזה אמר רבי יהושע בן קרחה: בשל תורה הלך אחר המחמיר, בשל סופרים הלך אחר המיקל, כי ספק דאורייתא לחומרא וספק דרבנן לקולא.

2 אסור בשבת לרוחן כל גופו במים חמים או פושרים, וביום טוב מותר לרוחן כל גופו באמבטיה פרטית, אם המים הוחמו מערב יום טוב, או שהוחמו על ידי דוד שמש. ובשבת מותר לרוחן רק פניו ורגליו, או לשטוף כלים במים חמים.

1 בנגמרא עבודה זרה (ז' ט) תנו רבנן, שני חכמים, אחד מטמא ואחד מטהר, אחד אוסר ואחד מתיר, אם היה אחד מהם גדול מחבירו בחכמה ובמנין לך אחריו. בחכמה, הכוונה כגון שבקי בתלמוד בבלי עם תוספות, ובירושלמי, ובדברי הגאונים, והראשונים, ובתשובות האחרונים, שהרי כמה שלומד יותר מחכים יותר, למרות שהשני גם תלמיד חכם, אבל אל תפחד להקל, לך אחר הראשון שעולה עליו. ובמנין, אין הכוונה למנין השנים, מה איכפת לך אם יש לו זקן שחור או לבן, אלא למנין התלמידים, כי התלמידים מחדדים את הרב, מקשים עליו קושיות ומראים לו אם יש גמיות או שלחן ערוך נגוד, וכך ההלכה יותר מתבררת אצלו, ואם יש לו אלפי תלמידים הם שולחים לו מכתבים, והוא מחכים יותר מחכם

שיראה במהדורות הישנות, יש איקס על ההסכמה של הסטייפלר, וכן היתה דעת הרב אלישיב לאסור את השימוש בדוד שמש בשבת, הובא בספר חשוקי חמד (שבת לה:). של חתנו הרב זילברשטיין. וכן דעת הרב בנימין זילבר - שהיה תלמיד חכם חשוב ומרן זצ"ל מזכיר אותו בספריו וקוראים לו 'בנימין הצדיק' - בספרו אז נדברו (ח"א סימן לד). אבל לעומתם, מרן זצ"ל שידד עמקים ביביע אומר והתיר.

גרמא

ד. יש אומרים שחימום המים בדוד שמש זה בגדר גרמא, כי אינו מוציא את המים בידיים, אלא פותח את ברז המים החמים, והמים הקרים נכנסים מאליהם לדוד, ולדעת החתם סופר (חיו"ד סימן ריד) פתיחת ברז שהיא הסרת מונוע הרי זה בגדר גרמא. ויש טוענים שאין להתיר בזה משום גרמא, כי מעשה שעושה בדרך קבע לא נחשב גרמא², ורק באופן חד פעמי נחשב גרמא, כגון שנפל נר על המפה והיא עולה באש ויש חשש של שריפה, מותר לקחת כמה בקבוקי⁴. טמפו או קולה ולשים בשורה, וכאשר האש תגיע לבקבוקים, אם הם מפלסטיק הם ימסו, ואם מזכוכית הם יתפוצצו והמים או המשקה יכבו את האש, זה נחשב גרמא, מפני שבדרך כלל מכבים את האש בידיים, אבל פעולה הנעשית באופן קבוע אין לה דין גרמא.

מתיר אסורים

ה. לפני כעשרים שנה טסתי לברזיל והלכתי למסור שיעור בליל שבת⁵, בדרך ליווה אותי הרב המקומי חכם אפרים לניאדו הי"ו, ולפתע נדלק עלינו איזה פרוז'קטור, שאלתי: מה זה? אמר: יש כאן עשיר גדול והוא מפחד מגנבים, יש למנורה חיישן תנועה, שכאשר אדם עובר היא נדלקת. אמרתי לו: למה לא אמרת לי? 'מאן דמקיף חיי' (קידושין לג), היינו הולכים בדרך אחרת. אמר: גם אני לא ידעתי, נלך מעבר לכביש שם אין מנורות. אמרתי לו: אבל אם נלך מכאן המנורה תכבה⁶, אני נשאר כאן! הוא היה בלחץ ואמר: הרב, מחכים לך בשיעור, מחר יש חמין... שיחכו עד מחר, אני לא עובר על חילול בשבת?! כעבור חצי דקה אמרתי לו: בוא נלך לשיעור! אמר לי: וכי כבודו 'מתיר אסורים'? גוואלד... אמרתי לו: חשבתי איזו מלאכה נאחזו עושים, כיבוי של מנורה הוא מדרבנן כדין כיבוי של גחלת מתכת, שאפילו לרבי יהודה שמלאכה שאינה צריכה לגופה אסורה מהתורה, מודה בגחלת של מתכת שהכיבוי שלה אסור רק מדרבנן, ואין לי ענין בכיבוי המנורה, ואם כן הרי זה פסיק רישיה דלא איכפת ליה בדרבנן, וכי החשמל על חשבונאי שאיכפת לי שהוא יכבה, 'על כין סחבו'...

התירו פרושים

ו. כשהגענו לשיעור, חכם אפרים לניאדו היה הרב המקדים, וסיפר על המעשה רב שראה 'בלכתך בדרך'... נעמד בחור גבוה ואמר: כבוד הרב, אני בעל תשובה מסן פאולו, עיר אחת שיש בה חמש עשרה מיליון תושבים, אין מקום לדירות, אז בונים לגובה, 'הרים הגבוהים ליעלים', ואני גר בקומה ארבעים, ורב פלוני התייר לי לעבור בכל הקומות למרות שבכל קומה שאני עובר נדלקת מנורה, וגם לפי מה שכבודו אומר זה מותר! אמרתי לו: אני דברתי על כיבוי דרבנן, לא על הדלקה דאורייתא,

3 יש מוכנים שעשו כל מיני פטנטים על די גרמא, כמו כסא גלגלים וכדומה, עוד מעט יעשו גם רכבת ומטוסים על די גרמא... הכל יהיה מותר... חוץ מהטעם ההשקפתי לאסור מצד זילותא דשבת, יש גם טעם הלכתי שהוכרנו, שמעשה הפועל על די גרמא בדרך קבע אינו בדין גרמא.

4 בספר אור לציון (ח"ב פמ"ג אות ו) כתב, שאין להתיר אלא בבקבוקים של זכוכית, אבל לא בכלי פלסטיק ושקיות נילון, שהרי הוא מבעיר את הכלים הללו, ולא התירו אלא בגרם של כיבוי, מה שאין כן גרם של הבערה שהוא יותר חמור. אבל במחילה מכבוד תורתו הוא לא צודק, כי גם גרמא כזה מותר. בתורה נאמר, לא תעשה כל מלאכה ודרשו חז"ל (שבת קכ:). עשייה הוא דאסירא הא גרמא שרי, מרן השלחן ערוך (סי' שלד סעיף כב) פסק כדעת הרא"ש שכל גרמא מותרת, אבל הרמ"א פסק כדעת הריטב"א שגרמא אסורה מדרבנן, ורק במקום הפסד של דליקה התירו לכבות על די גרמא.

5 חשבתי שאחרי האוכל לא יבואו הרבה אנשים, וכשהגעתי ראיתי שהמקום מלא, אמרו לי: בדרך כלל באים רבנים שמוסרים דרשות ונסתים צדיקים... נמאס להם, הם רוצים לשמוע שיעור בהלכה! ומסרתי להם שיעור בהלכות תולעים ועוד, עד שתיים עשרה בלילה.

6 היום המנורה נכבית באופן אוטומטי לאחר כמה זמן, ונמצא שגם אם ישאר לעמוד שם המנורה תכבה.

מחר בסעודה אהיה אצל אותו רב ואשאל אותו, ובאמת שאלתי את אותו רב: התירו פרושים דבר זה?... אמר לי: כן, התרתי לו על פי דברי הרשב"א (שבת קז). בדין צידת צבי, וכמו שהתיר בשו"ת שבט הלוי ח"ט (סימן סט). אמרתי לו: אבל מרן הבית יוסף (סוף סימן שטז) לא מסכים לדברי הרשב"א, והרמ"א שם לא חולק על מרן, אם כן על מה אתה סומך. יש כאן חשש איסור מדאורייתא. אותו רב מקבל מה שאומרים לו, ונכנס לו פחד: מה, התרתי חילול שבת דאורייתא?! אמר לי: עוד שבועיים אני בארץ, קח אותי לשאול את מרן זצ"ל, אבל אל תכין אותו לפני... מה אני פוליטיקאי?!... כעבור שבועיים הכנסתי אותו למרן ועמדתי רחוק... והוא שאל אותי אם יש להתיר מטעם גרמא, מרן אמר לו: זה לא נחשב גרמא, שהרי דרכו בכך, והרשב"א הוא סברא יחידאה, זה איסור דאורייתא, התיקון שלך לחזור בתשובה ולהרבות חיילים לתורה!...

בישול מים

ז. אם נאמר שכל דבר הנעשה באופן קבוע אינו נחשב גרמא, גם לגבי דוד שמש המים מתחממים באופן קבוע כשמוציא מים חמים מהברז ואין זה נחשב גרמא, ולהלכה בישול מים בשבת הוא איסור מדאורייתא. אמנם הרמב"ם (פ"ט משבת ה"ג) כתב, המבשל על האור דבר שהיה מבושל כל צרכו או דבר שאינו צריך בישול כלל פטור. ולכאורה מים חיים שראויים לשתיה כמו שהם, אין איסור דאורייתא לבשלם. אבל הרמב"ם בהלכה א' כתב בפירושו: האופה כגרוגרת חייב, אחד האופה את הפת, או המבשל את המאכל, או את הסמנין, או המחמם את המים הכל ענין אחד הוא. והמפרשים עמדו על הסתירה בדברי הרמב"ם, ויישבו שחייב על בישול המים רק כאשר המים משתבחים בבישול, כגון בישול של מרק או קפה, ומה שהרמב"ם פטר בהלכה ג', זה בדבר שאינו צריך בישול כלל, כמו פירות. המגן אברהם (ס"ט רנד) כתב, שהמים משתבחים בחימום, ובפרט כשצריך אותם להדחה נחשב שהמים משתבחים, ובזה הרמב"ם אסר.

תולדות האור

ח. איסור בישול מדאורייתא הוא בישול באור או בתולדות האור, כגון על פלאטה, או בסיר שהיה על גבי האש⁷, וכן בילר יש בו גוף חימום חשמלי ונחשב תולדות האור. בשו"ת ציץ אליעזר⁸ (חלק ז סימן יט) כתב דבר פלא, שדוד שמש נקרא בישול בחמה⁹ ומותר. וכן כתב המנחת יצחק ויי"ס (ח"ד סי' מד). אולם במחילה מכבוד תורתם שניהם טעו בזה, כנראה טכנאי פשוט¹⁰ הסביר להם לא נכון איך עובד הדוד שמש והטעה אותם, אבל באמת דוד שמש נחשב תולדות חמה, כי עוטפים את הצינורות של הדוד בחומר שחור שמרכז את קרני השמש, והמים מתחממים בצינור ונכנסים לדוד עד שכל המים שבדוד חמים, וכשהמים הקרים נכנסים הם מתחממים מהמים החמים שבדוד, וזהו תולדות חמה, ומבואר בגמרא שגזרו על בישול בתולדות חמה אטו תולדות האור, למשל, אסור לבשל ביצה על הפח של המכוננית שהתחמם מהשמש, זה נקרא תולדות חמה, וגזרו על זה כדי שלא יבוא לחמם על הפח גם כאשר התחמם מהמונוע. ואם זה נחשב בישול בתולדות חמה, לכאורה צדקו הרב אלישיב והרב זילבר שאסרו שימוש במים חמים של דוד שמש בשבת.

7 לדעת הירושלמי (פ"ג דשבת ה"ה) איסור בישול מדאורייתא הוא רק כאשר האור מהלך תחתיו, אבל לפי הבבלי (שבת לח ע"ב, מ סע"ב) גם אם אין האור מהלך תחתיו אסור מדאורייתא.

8 היה גאון עצום, לפני כששים שנה היה בא לבקר את מרן זצ"ל בכל חג, ודיברו רק דברי תורה. הוא היה לפלפול גדול, וגם דברי אגדה היה אומר בלמדנות, לא אמר רק משל ונמשל שזה מתאים לציבור הרחב. וגם הרב יצחק ויי"ס גאב"ד העדה החרדית היה גאון, אבל בהלכה זו הטעו אותם.

9 כל מי שקובע עיתים לתורה מכיר את דברי הגמרא בשבת (לט ע"א, ע"ב, ודף מ ע"א) לגבי חמי טבריה, שבישול מים על די חמה מותר.

10 מותר לכתחילה לבשל בחמה, אם תשים בסעודה זכוכית מגדלת כנגד השמש, המים שבכוס יתחממו ויעלו בועות, לא בארץ ישראל, אולי בתל אביב... ובשו"ת הלכות קטנות (ח"א סימן קפט) - לרבי יעקב חאגיז לפני כשלוש מאות וחמשים שנה - דן בענין אחר, מי שהביע איש מהשמש דרך זכוכית מגדלת, אם אש זו דינה כתולדות חמה שאסורה רק מדרבנן. אבל אם קרני השמש מבשלות בלי אש, בודאי שמוותר.

11 כשאני בירתי איך עובדות מנורות לד, לא אמרתי מהשערה, אלא קראתי לחשמלאי בכיר שלומד באוניברסיטה, לא חשמלאי פשוט שמתקן קצרים... והוא הסביר לי איך זה עובד, ואין זה התחיל לפני עשרות שנים. [א.ה. ראה עלון בית מן פרשת ויחי אות ין].

העלון להצלחתם של: שמעון בן יעל רחל זרע בר קיימא בקרוב, ומרגלית בת שבע בת מרים זרע בר קיימא בקרוב, ציון בן עליזה לזרע בר קיימא בן זכר בריא ושלם, אריק מאיר בן רבקה כל הישועות, גילה בת לאה הריזון תקין, משה בן לאה זווג, בנימין בן אסתר לחזרה בתשובה שלימה.

פסיק רישיה בדרבנן

יבוא עליו. הטור חולק, שהרי הוא לא מתכוין לצודם. מרן הבית יוסף מפלפל בדיון זה, ומסיים: מכל מקום כיון דנפק מפומיה דבעל התרומה וכו', מי יקל ראשו שלא לחוש לדבריהם. ובשלחן ערוך מרן לא הזכיר מענין זה, כנראה עד שחיבר את השלחן ערוך כבר הזכירים ברחו... אבל מוכח מהבית יוסף שפסיק רישיה דניחא ליה בדרבנן אסור.

ראיה שלישית

יב. עוד ראיה שפסיק רישיה דניחא ליה בדרבנן אסור, בכל ראיה אנו מרוויחים עוד הלכה. כתב מרן בשלחן ערוך (סימן שכו סעיף ז) שאדם שרחץ בנהר בשבת¹⁶, צריך לנגב גופו יפה כשעולה מהנהר, כדי שלא ישארו המים עליו ויטלטלם ארבע אמות בנהר שיש לו דין כרמלית. הגאון רבי יצחק אלחנן בספרו באר יצחק (סימן טו ענף ה בד"ה אמנם) שואל מכאן על מה שכתב בספריו האחרים, שפסיק רישיה דלא ניחא ליה בדרבנן מותר. וגם כאן אינו מתכוין לטלטל המים, ואין לו הנאה בוה. לפני כשלושים שנה באו אברכים מהכולל שלנו ושאלו את מרן זצ"ל, כיצד מתיר פסיק רישיה דלא ניחא ליה, הרי מרן השלחן ערוך אסור, מרן זצ"ל לא דחה אותו בקש ולא נפגע ואמר: נכון, צריך לעיין, אני כעת לא בסוגיא. אחר כך ראינו שמרן הביא את הקושיא הזו ביביע אומר (ח"ד האו"ח סימן מ אות ו) בשם רבי יצחק אלחנן, שהקשו עליו גם כן, איך הוא מתיר פסיק רישיה דלא ניחא ליה, והשיב שאדם נהנה מהמים שעליו, כי מדובר שרחץ בקיץ, ויש לו הנאה כשיש עליו מים, ולכן מרן השלחן ערוך אסור, משום שפסיק רישיה דניחא ליה אסור אף בדרבנן. יש עוד ראיות, ואלו העיקריות.

ראיה ראשונה

י. לפני למעלה מארבעים שנה מרן זצ"ל נתן שיעור כללי בישיבת "קול יעקב" ודיבר על הנושא הזה, הייתי אז בחור צעיר והתלוויתי אליו, הוא הביא את כל הקושיות של המגן אברהם ודחה הכל, והוכיח כדברי התרומת הדשן, ועם כל זה אמר שלמעשה צריך להחמיר, והביא ראיה מהתוספות (שבת קג. ד"ה לא צריכא) בדיון מיעוט ענבי הדס לאכילה, אף על פי שבוזה הוא מכשירו לאכילה, אבל מכיון שאינו מתכוין לזה, וגם אית ליה הושענא אחרית, יש לו הדסים אחרים למצוה, הרי זה בגדר פסיק רישיה דלא איכפת ליה בדרבנן ומותר. הפוסקים קוראים לזה "שבות קל", כי אין זה תיקון כלי ממש אלא רק נראה כמתקן. ומכאן דייק מרן זצ"ל שפסיק רישיה בדרבנן מותר רק כאשר לא איכפת ליה¹⁵, אבל אם ניחא ליה אסור.

ראיה שניה

יא. מרן זצ"ל הביא עוד ראיה שפסיק רישיה דניחא ליה אסור אף בדרבנן, הטור (סימן שטו) כתב בשם בעל התרומה, וכן דעת המרדכי (שבת סימן שיח), שאסור לסגור תיבה שיש בה זבובים, ואמנם אין בזה איסור צידה מדאורייתא, כי הזבובים אין במינם ניצוד, אבל אסור מדרבנן, והרי זה פסיק רישיה בדרבנן, ולכל היותר הוא פסיק רישיה דניחא ליה בדרבנן, בימות הקיץ נוח לו שהזבובים ישארו בתיבה ולא

11 היום המציאו אפשרות לסגור את הברז של המים הקרים, וכך כאשר מוציאים מהברז מים חמים, לא נכנסים מים קרים ואין חשש.

12 כגון לפתוח מקרר שיש שם מנורה רגילה, לא מנורת לד, והו פסיק רישיה מדאורייתא ואסור מהתורה. האדמו"ר מגור בעל השפת אמת (יזמא לד): הבין בדעת הרמב"ם שכל פסיק רישיה אסור מדרבנן בלבד. אבל למרות שהיה ענק בתורה, מרן זצ"ל בשו"ת יביע אומר (ח"ד האו"ח סימן לד אות ה ד"ה וחזונו) חלק עליו כדרכה של תורה, והביא רמב"ם מפורש שפסיק רישיה אסור מדאורייתא, נגד הבנת השפת אמת. זה לשון הרמב"ם (פ"א משבת ה"ו): עשה מעשה ונעשית בגללו מלאכה שודאי תעשה בשביל אותו מעשה, אף על פי שלא נתכוין לה חייב, שהדבר ידוע שאי אפשר שלא תעשה אותה מלאכה, כיצד הרי שצריך לראש עוף לשחוק בו לקטן, וחתך ראשו בשבת, והוא מצוה בפני "מנדלבליס" העורך דין הגדול במדינה: אני לא מתכוין שהעוף ימות, אף על פי שאין סוף ממתו להריגת העוף בלבד חייב, שהדבר ידוע שאי אפשר שיתחנן ראש החי ויחיה אלא המות בא בשבילו, וכן כל כיוצא בו. עד כאן לשון הרמב"ם. וכשהרמב"ם כתב חייב, פירושו של דבר שחייב מדאורייתא, כפי המבואר בגמרא (שבת ג). וכן פסק הרמב"ם (שם ג'), שאם נאמר פטור, הכוונה שפטור מדאורייתא אבל אסור מדברי סופרים, ואם נאמר חייב, הכוונה שאסור מהתורה, אם עבר בשוגג חייב להביא קרבן חטאת, ואם עשה במזיד בעדים והתראה חייב סקילה. ומכאן הקשה מרן זצ"ל על השפת אמת, שהרמב"ם כתב מפורש שפסיק רישיה חייב מדאורייתא, וזה פלא איך נעלם מהשפת אמת דברי הרמב"ם בהלכה היועית שמבאר מוח פסיק רישיה, ומרן מיישב על פי הראיות שהביא השפת אמת.

13 הנידון הוא גם באופן דניחא ליה - שנוח לו שיכנס לדוד עוד מים ויתחממו, כגון שצריך לשטוף הרבה כלים או לרחוץ את התינוקות.

14 היה לפני כשש מאות שנה, בדור התפר שבין הראשונים לאחרונים, ובדור זה היו גם המהר"ק והמהר"ל.

15 מכאן מוכח שפסיק רישיה דלא ניחא ליה ופסיק רישיה דלא איכפת ליה יש להם אותו הדין, לאפוקי מכמה פוסקים שכתבו שיש להם דינים אחרים "צווי דינים".

16 המשנה ברורה (ס"ק כא) כתב שכבר נהגו אצלם לא להתרחץ בשבת כלל, כדי לא לבוא לידי חטאת ותלישה, אבל מעיקר הדין מותר.

קופסאות שימורים

לעילוי נשמת מרן זצ"ל

17. עוד דוגמא לכך שהמחמיר יכול לומר למיקל שיעשה עבורו, מה שהזכרנו לפני כמה שיעורים בדין פתיחת קופסאות שימורים [א.ה. ראה עלון בית מרן פרשת בשלח אות ט והלאה]. יש שהביאו בשם הגר"ש אלישיב¹⁷, שאסור מדאורייתא לפתוח קופסאות שימורים בשבת. וגם רבי חיים קנייבסקי שליט"א (הובא בארחות שבת (פ"ט הערה תקמו)) - שכולם יודעים שהוא גאון עצום וחסידיא קדישא - דעתו כדעת החזון איש (סימן נא אות יא) שאסור לפתוח קופסת שימורים, וכיון שאסור לפתחם, אסור גם לטלטלם כי אין בהם שימוש והם מוקצה. הם הולכים לפי החזון איש בלי שום פשרות. גם הרב בנימין זילבר (בבית עולם הל' מוקצה מחמת גופו סימן יז, ובשו"ת אז נדברו ח"ב סימן טו) כתב, שקופסאות שימורים הם מוקצה בלתי שכיח בספר שלמי יהודה (עמ' קג) אסור אותם כדין מוקצה, הוא עשה בספרו לוח מוקצה, כנראה הלך למטבח של אשתו וכתב כל מה שראה... וסיכם את כל הדעות של רבני דורנו, הרב אוירבך, הרב אלישיב, הרב קנייבסקי, הזכיר הכל חוץ מהדעה העיקרית - דעת מרן זצ"ל, העיקר חסר מן הספר, אותו הוא לא הזכיר על דל שפתיו, למה? לא חבל?! צריך שיבוא איזה ספרדי שיעשה כזה לוח גם לדעת מרן זצ"ל, בשביל הספרדים. הוא כתב שקופסאות שימורים הם מוקצה, ואף שהוא מגבב דעות כתב כך בלי להזכיר חולק, וכי זה הלכה למשה מסיני?!...! לכן יש לדעת שלהלכה מותר לפתוח קופסאות שימורים, וכל שכן שמותר לטלטלם, וכך דעת להקת פוסקים.

17 לא כל מה שמביאים בשמו זה מדויק, מרן זצ"ל סיפר לי שפגש פעם באיזו חתונה את הרב אלישיב, וכשהחכמים נפגשים מדברים דברי תורה, לא מפטטים, שאל אותו מרן: ראיתי בספר ישיב משה שכבודו התיר דבר מסוים, איך יתכן הלא זהו איסור דאורייתא, וכך פסק מרן בפירושו. אמר לו הרב אלישיב: כך הוא כתב בשמי! הוא לא הבין אותי, כנראה בגלל שהוא אמריקאי הוא חשב באנגלית וכתב בעברית והתבלבל... לא כל מה שהוא כתב אפשר לסמוך בעיניים עצומות, צריך לבדוק כל דבר.

18 להגאון רבי יעקב ישראל פישר, שהיה ראב"ד העדה החרדית והיה חברותא של מרן זצ"ל לפני כשבעים שנה.

כמו שהוא פסק...

באפשרותך להאזין בשידור חי לשיעורו השבועי של מרן הראש"ל שליט"א

מביהמנ"ס היודים כל מוצש"ק בשעה 20:30 השיעור מתחיל בשעה 21:00 וכן ניתן לשמוע גם שיעורים קודמים בקו הליכות "בית מרן" 5293* שלוחה 2

השבוע זכות השיעור "בית מרן" מוקדש:

שולה בת רבקה
אריכות ימים, בריאות
וכל הישועות

רבקה בת שולה
אריכות ימים, בריאות
וכל הישועות

יוחאי בן רבקה
כל הישועות

לכל רבועיך להתברך מפי קודשו של מורינו ורבינו הראש"ל שליט"א בשידור חי בשיעורו השבועי להצלחה לרפוא'ש או לעילוי נשמת יקירכם **חייגו: 5290***

ניתן לשמוע את השיעור של הראש"ל שליט"א גם בתדרים החדשים של 'כאן מורשת' 90.8fm, 92.5 fm, 100.7 fm ובקול חי 93.00fm, 92.8fm

ילד יקר! אם ברצונך לראות את חידושך על פרשת השבוע בעלון "בית מרן"

השאר את שם נולד ומספר טלפון ב- 5293* שלוחה 7 ובמידה ותבחר אנו נחזור אליך לקבלת חידוש התורה. (ניתן להשאיר עד חודש קדימה)

כאן מגדלים גדולי דור

דוד פנחסני נ"י

מאת התלמיד החביב: דוד פנחסני נ"י פסגת זאב ת"ת "בני אברכים מצוינים"

"ציווי בני ישראל על עשיית המשכן"

למה בני ישראל נצטוו על עשיית המשכן לפי שהם היו שרויים במדבר ולא היה שם שום הכנה במקום להשגת המשכן בניהם, מ"מ עשה הקב"ה עמם חסד גדול ולהיות שרוי עמהם בלי הפסק כפי שהיה במעמד הר סיני, וכדי להבטיחם דבר זה ציוו להם לעשות את המשכן להודיע עד כמה הוא מחבבם כשיראו שהתקין בנין מיוחד ששם ידבר עמם כפי שדיבר עמם בהר סיני. וכל כך הייתה החיבה שהיה מחבבם שמשם ואילך לא אז מהם, וכך הייתה מעלתם של ישראל גדולה מאוד בעיני האומות ויצא שמום מסוף העולם ועד סופו בראותם שמתוך שבעים אומות בחר הקב"ה בהם לעם סגולה.

העלון להצלחתם של: דינה בת כמונה כל הישועות פרנסה טובה ונחת מכולם, ניסים בן חוה כל הישועות פרנסה טובה ונחת מכולם, לידיה בת פרנסה לרפוא שלמה בקרוב, חיים גד חי בן גאולה לכל הישועות, נהוראי בן קרן בת שבע שיתקבל ליישיבה, נהוראי בן רעות שרה שיגדלו לתורה מתוך בריאות, אשר לב בן מאיה כל הישועות.

"דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי" (כה ב).

רבתינו ז"ל דרשו פסוק זה על התורה, כמו שאמרו במדרש (שמו"ר לג א): "ויקחו לי תרומה", הדא הוא דכתיב (משלי ד ב) "כי לקח טוב נתתי לכם תורת אל תעזבו", אל תעזבו את המקח שנתתי לכם.

ומדוע נקראת התורה "תרומה"? אומר הוזהר הקדוש (ח"ג קעט). "תרומה" אותיות תורה מ', דהיינו התורה שניתנה בארבעים יום. וכן כתב בעל הטורים. והוסיף הגאון בעל כף החיים זצ"ל (ישמח ישראל) שהתורה ראויה להקרא "תרומה" כיון שהיא מרוממת את האדם, כמו שאומרת המשנה באבות (פ"ו מ"א) שכל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה והתורה מגדלתו ומרוממתו על כל המעשים.

ועל פי זה יבואר הפסוק: **"דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש"** - כל איש מישראל חייב לעסוק בתורה, כמו שכתבו הרמב"ם (ת"ת פ"א ה"ה) ומרן השו"ע (יו"ד סי' רמו ס"א): כל איש מישראל חייב בתלמוד תורה, בין עני בין עשיר, בין שלם בגופו בין בעל יסורים, בין בחור בין שהיה זקן גדול שתשש כוחו, אפילו היה עני המתפרנס מן הצדקה ומחזר על הפתחים, ואפילו בעל אשה ובנים חייב לקבוע לו זמן לתלמוד תורה ביום ובלילה, שנאמר (יהושע א ח) "והגית בו יומם ולילה".

ומכל מקום, אע"פ שלמוד התורה הוא חיוני, לא ילמד לצאת ידי חובה אלא בחשק ובהתלהבות, וזהו **"אשר ידבנו לבו"** - שילמד בתשוקה בכל ליבו. ומי שלומד כך, ממנו **"תקחו את תרומתי"**, הקב"ה רוצה את התורה שלו ושמח בה.

"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם. ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן ואת תבנית כל כליו וכן תעשו" (כה ה).

היום לצערינו אין לנו בית המקדש, אבל כל בית מישראל שמתנהג בדרך התורה בקדושה ובטהרה הוא כעין בית המקדש שהשכינה שורה בו, כמו שאמרו חז"ל (סוטה יז): איש ואשה זכו - שכינה ביניהם. ועל זה נאמר "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" - בתוך כל בית מישראל, וכמו שדרש האלשיך הקדוש: "בתוכו" לא נאמר אלא "בתוכם", דהיינו בתוך כל אחד ואחד מישראל.

וכיון שכל בית בישראל הוא כעין מקדש מעט, יש לנו ללמוד מהמקדש איך צריך להיות בית בישראל. אם נתבונן בפרשת המשכן נמצא שני פסוקים שבהם טמונים היסודות של תבנית המשכן, הראשון נאמר בתחילת הפרשה (לעיל פסוק ב): "מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי", והשני נאמר כאן: "ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן ואת תבנית כל כליו וכן תעשו".

בפסוקים אלו נאמרו שלשה כללים יסודיים בבניית המשכן:

א. "מאת כל איש" - כל אדם מישראל צריך להיות שותף במשכן. **ב.** "אשר ידבנו לבו" - את התרומה למשכן צריך האדם לתת מרצונו הטוב, בשמחה ובטוב לבב,

ולא בכפייה. ג. "ככל אשר אני מראה אותך את תבנית כל כליו וכן תעשו" - כל צורת המשכן וכליו צריכים להיות על פי ה', הקרשים והיריעות, מספרם ותבניתם, החומרים שנעשו מהם ואופן עשייתם, הכל כפי שציוה ה' את משה. למרות שבדאי היו בימי משה רבינו ע"ה אדריכלים ומתכננים בעלי מקצוע שחשבו אחרת, אף אדם לא יכל להתערב בעניני בניית המשכן, לאף אחד לא היתה זכות להביע את דעתו, אלא הכל כפי שמסר הקב"ה למשה רבינו ע"ה, "וכן תעשו" ללא שום שינוי. גם כשבאים לבנות בית בישראל צריך להכשיר אותו להיות בית של קדושה וטהרה שהשכינה תשרה בו, ולכן צריך להעמיד אותו על שלשת היסודות הללו:

א. "מאת כל איש" - על כל איש מישראל מוטלת החובה לקדש את ביתו שיהיה משכן לשכינה, לייחד את ביתו ללימוד התורה וקיום המצוות בקדושה וטהרה כראוי.

ב. "אשר ידבנו לבו" - את התורה ומצוותיה יש לקיים בשמחה ובנדיבות הלב ולא מצות אנשים מלומדה, כי רחמנא ליבא בעי, ה' יתברך רוצה את הלב של האדם, ולכן צריך לעבדו בשמחה ובטוב לבב.

ג. "ככל אשר אני מראה אותך את תבנית כל כליו וכן תעשו" - את כל מצוות התורה וקדושת צריך לקיים כפי שציוה ה' את משה, וגם אם האדם לא מבין אותם בשכלו, אין לו רשות לחוות את דעתו ולערב את שכלו בקיום המצוות, אלא יעשה הכל כפי שנמסר למשה רבינו ע"ה מפי הקב"ה, עליו אין להוסיף וממנו אין לגרוע, "וכן תעשו" ללא שום שינוי. כך יזכה האדם שתשרה השכינה בביתו, שיהיה ביתו כעין מקדש מעט ויחשב למשכן ה'.

להשיג את ספרי הרב שליט"א בטל' 054-8463097 דוד

המקובל האלקי
רבי יהודה פתיה זיע"א
ידוע מעלת פדיון הנפש
שכמתו לחסיד מבי אדם חולי, צרה ויגון, ומיב וראוי לעשות פדיון נפש

מתוך דברי קודשו של
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
בענין חשיבות פדיון נפש

"והיא סגולה בדוקה ומנוסה
לרפואת החולים"

רבי אגודת "בית מרח" עורכים פדיון נפש לכל שם ושם.
להעברת שמות שלכם ובני משפחתכם **חייגו *5290**

רבי ישראל מסלנט זצוק"ל
יום מסירתו: כ"ה שבט ה'תרס"ג

לאורם נלך

אבי תנועת המוסר רבי ישראל מסלנט זצוק"ל

ביום חמישי שעבר חל יום פטירתו של אבי תנועת המוסר רבי ישראל ליפקין זצוק"ל (רבי ישראל מסלנט)

רבינו נולד בתאריך ו' חשוון ה'תק"ע (1810 למניינם) לאביו רבי זאב ליפקין זצ"ל בעיר זאג שבצפון ליטא עוד באותו ילד נחשב רבינו לעילוי גדול ולחד מחשבה, כשהגיע רבנו לגיל 15 לערך נסע ללמוד בישיבה בסלנט אצל רבו רבי צבי ברויידא זצוק"ל לאחר גינואיו המשיך ללמוד תורה בעיר סלנט ושם פגש גם את רבו רבי יוסף זונדל מסלנט זצוק"ל שהיה מתלמידיו של רבי חיים מוואלוז'ין זיע"א ופגישה זו השאירה על רבנו רושם גדול מאוד ומאז ראה בו כרבו המובהק.

באחד המאמרים של רבי ישראל מסלנט הוא כתב על רבו רבי יוסף זונדל שהיה לא רק תלמיד חכם מובהק בעומק בסוגיות התלמודיות אלה גם עובד ה' המגלה השקעה עצומה בענייני היראה, וזוהו למד רבי ישראל מסלנט שלימוד המוסר צריך לימוד מיוחד וא"א להתייחס ליראה כדבר טבעי המתפתח בעצמו אלה זה דורש עבודות לימוד מיוחדות, ואכן מזמן זה החל רבנו לפעול להחדרת המוסר ולהקים "בתי מוסר" שיפעלו בקרב הציבור הרחב.

רבנו שימש כמה שנים כראש ישיבה בוילנא והיה נואם בחסד עליון על ענייני בן אדם לחברו ודבריו היו עושים רושם גדול על שומעי לקחו, רבנו היה מרבה לדבר

על חובותיו המוסריות של האדם והתבסס רבות על הספרים "חובת הלבבות" (לרבנו בחיי) ו"מסילת ישרים" (לרבי משה חיים לוצ'אטו) יש לציין שרבנו לא ראה את דרכו רק כמחולל וכמתחנך בעולם הישיבות בדרך של לימוד סוגיות הגמרא אלא גם בדרך המוסר שעד אז לא היה מצוי בישיבות.

לרבנו היה הרבה מאד מאמרים בענייני מוסר כגון: "צרכיו החומריים של זולתי הם צרכי הרוחניים". "הרוצה להתרומם על זולתו אין לו לכרות בור לחבריו כי אם להקים רמה לעצמו". "כשאני רואה בעל גאוה אני מרגיש בחילה עד כדי הקאה". "תדאג לרוחניות שלך ולגשמיות של חברך". "לא כל מה שחושבים יש להביע ולא כל מה שאומרים יש לכתוב ולא כל מה שכותבים יש להדפיס". וכן מאמרים הידועים: "יותר קל ללמוד את כל הש"ס מאשר לתקן מידה אחת". "כל זמן שהנר דולק אפשר לתקן".

רבנו העמיד תלמידים רבים ומתורת המוסר שלו יצאו שיטות שונות של מוסר. גדולי תלמידיו של רבנו היו: רבי יצחק בלאזר (שלחם במשכילים) רבי אלעזר גורדון (מיסד ישיבת טלו) רבי נתנלי מאמסטרדם, רבי יוסף יוזל הורביץ (הסבא מנובהרדק-שיטת שפלות האדם) רבי שמחה זיסל ז'סקינד (הסבא מקלם- שיטת הסדר- והדיקנות ומנוחת הנפש)

רבנו נפטר בשנת ה'תרמ"ג (1883 למניינם) והוא בן 73 שנים.

העלון להצלתם של: נועם בן קורין צופיה נחת מכל יוצאי חלציהם, נחמן בן נחמה כל הישועות, סיגלית בת מרגלית בריאות חזרה בתשובה, עדי בן סלי בריאות פרנסה טובה, עמליה אסתר בת שולמית חזרה בתשובה, פיזת בת אודליה כל הישועות, נגה בן מילי בריאות הגוף לכל הישועות, טליה בת מילי בריאות הגוף לכל הישועות.

מאור ישראל

הרב ישראל לורי שליט"א
כפינתו הקבועה ברדיו קול חי בתוכניתו של הרב בן ליל
כל יום ה' בשבת 13:30

שאלה: רב"ד בירושלים והוסיף שהובאה שאלה דומה לזה לפני הגאון הגדול רבי יוסף שלום אלישיב זצוק"ל באדם שהמתין לניתוח להשתלת כליה ואחריו בא עשיר שגם צריך השתלת כליה ורצה לשלם יותר ופסק לו שאסור להכניס את העשיר לפני אותו אדם מכיוון שהוא היה קודם לעשיר ואם יכניס את העשיר קודם לאותו אדם הוא גזל. **להלכה:** ודאי שיהיה אסור לאותו אדם לעקוף את כל האנשים ואפילו שזה על דעת בעה"ב.

שאלה: אדם ששכר רכב ובזמן השכירות המנוע של הרכב היה קצת מקולקל, ולאחר שכר ממנו את הרכב נשרף המנוע ברשות השוכר, האם המשכיר יכול לתבוע את השוכר על כך?

תשובה: איתא בגמ' בב"מ דף צו: אדם שהשאל פרה לחבירו להשתמש בה, והשואל השתמש בה כדרכו ומתה תוך כדי עבודה, פטור משום שמתה מחמת מלאכה, וכן פסקו הר"ף שם והרמב"ם בהל' שכירות פ"א הל' ב', והסמ"ג עשין סימן צ"ב, וכן פסק בשו"ע חו"מ סי' ש"מ סעי' א'.

להלכה: נראה לומר שהשוכר יהיה פטור מלשלם למשכיר על מה שנשרף המנוע ברשותו, שהרי הנזק שקרה זה לא מחמת שפשע ברכב וכדו', אלא כיוון שלמנוע היתה תקלה קודמת, והיא שגרמה לשריפת המנוע וחשיב למתה מחמת מלאכה שפטור.

שאלה: אדם המגיע למקום ציבורי כאולם שמחות וכדו', ורוצה לשמור לחבירו מקום חניה, האם מותר לעשות כן באופן שזה על חשבון אחרים?

תשובה: מבואר במשנה במס' פאה פרק ד' משנה ט' מי שליקט את הפאה ואמר הרי זו לפלוני עני רבי אליעזר אומר זכה לו וחכמים אומרים יתנונו לעני הנמצא ראשון, והגמ' בגיטין יא: הכריעה כדברי חכמים, וכן אמר רבי יוחנן התופס לבעל חוב במקום שחייב לאחרים לא קנה. וכן פסק הרמב"ם בהל' מתנות עניים פ"ב הל' י"ט. ולפ"ז בנדון דידן אם זאת חניה חופשית שכל הקודם זוכה, ודאי שיהיה אסור לתפוס את החניה בשביל חבירו שהרי יש אחרים שקדמו והם שצריכים לזכות בזה.

להלכה: אסור לאדם לשמור חניה לחבירו באופן שלא ישאר מקום לאחרים.

שאלה: ארבעה אנשים הזמינו רהיט ובא הרביעי ואמר לבעל החנות שאם הוא יקדים לו ראשון את ההזמנה ויקבל ראשון את הסחורה ישלם לו כפול מהקודמים, האם מותר לבעה"ב לעשות כן על חשבון הראשונים?

תשובה: כתבו הפוסקים שדין זכיה בתור זה שייך לאנשים ולא לבעה"ב ובנדון דידן, כיון שהאנשים הראשונים זכו בתור שלהם ממילא הבעה"ב לא יכול לגרום שיעקפו אותם בלא רשותם, ולכן ודאי שיהיה אסור לבעה"ב לעשות כן, ועוד שיש בזה איסור גמור של גזל זמן שהרי הם ממתנים בתור וכתוצאה מכך אם יזמין לאדם הרביעי הוא מפסיד את זמנם של הראשונים. וכן הסכים הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א

הלכות נשים

הרב אברהם דניאל שליט"א
רב במסגרת הליכות בית מרן

תשובה: הנה ידוע מה שאמרו חז"ל שכל המדקדק בדיני ברכות הרי הוא מתברך שכן אמרו כל המברך מתברך ולכן טוב לו לאדם שישם על ליבו בכל פעם שמכניס דבר מה לתוך פיו שיברך עליו ברכה ראשונה וברכה אחרונה בכוונה, והשיעור בברכה ראשונה כל שהוא, ולברכה אחרונה, למים ושאר משקים רביעית (81 גרם) ולמזונות ולחם כזית (27 גרם) ובכל הברכות האחרונות אם מסופק אם בירך או לא, יכול לאכול ולשתות עוד מהמאכל ומהמשקה ולברך עליו ברכה אחרונה וכל האמור הוא שלא סיים בדינתו שלא לאכול עוד אבל אם סיים בדינתו שלא לאכול עוד אין לו לברך ברכה אחרונה (מדון ספק ברכות להקל) ועיין במשנה ברורה (סימן ר"ו ס"ק כ'), אבל מי שאכל לחם כשיעור ושבע מאותה סעודה ומסופק אם בירך ברכת המזון כתב מרן השו"ע (סימן קפ"ד סעיף ד') שחייב לחזור ולברך משום שכל הברכות מדרבנן חוץ מברכת המזון שהיא מהתורה שנאמר "ואכלת ושבעת וברכת", אבל לא בירך ברכה רביעית שכן היא מדרבנן (ילקוט יוסף ברכות עמוד ר"ב) במה דברים אמורים בגברים אבל בנשים לא יחזור לברך משום ספק ספיקה ספק א'- אולי ברכו, ספק ב'- כתב מרן השו"ע (סימן קפ"ו סעיף א') שנשים מחוייבות בברכת המזון וספק אם מהתורה או מדרבנן.

שאלה: אישה הנמצאת בביתה וברכה על משקה או על סוג מאכל. ולאחר מכן בא לפניה מאכל שונה שברכתו שווה לברכה הראשונה כגון: שבאה לביתה ובירכה על מים שהכל ולאחר מכן רוצה לאכול שוקולד שברכתו גם שהכל האם צריכה לברך שוב?

תשובה: כתב מרן השו"ע (סימן ר"ו סעיף ה') בשם הרשב"א מי שברך על פירות שלפניו ולאחר מכן הביאו לו יותר מאותו המין או ממין אחר שברכתו שווה לברכה הראשונה אינו צריך לברך שוב ע"כ. וכל זה אפילו באדם שברך סתם ואפילו לא כיוון על מה שיאכל עוד, אלא אם כן היה בדינתו לאכול רק אלו הפירות שהם לפניו או שסיים לאכול סיים בדינתו שלא לאכול עוד ואחר מכן נמלך לאכול שוב שבכזה מצב כן צריך לברך אבל בסתם לא יברך, וכל מה שאמרנו שאם הביאו לו עוד מאכל שברכתו שווה לברכה הראשונה שלא יברך הוא דווקא אם המין השני לא חשוב יותר מהמין הראשון שברך עליו אבל אם המין השני יותר חשוב או שיותר חביב עליו צריך לברך שוב אלא אם כן היה בדינתו בפירוש לאכול גם את המין השני שהוא יותר חשוב וחביב עליו שבוה לא יברך שוב ועיין בחזון עובדיה ט"ו בשבט עמוד ק"פ.

שאלה: איש או אישה ששתו מים או אכלו עוגה או סעדו על לחם ומסופקים האם בירכו ברכה אחרונה, כיצד עליהם לנהוג?

רפלקסולוגיה

פינת בריאות
אתם שואלים והמומחים עונים במייל:
betmaran1234@gmail.com

ניתן לעסות את כפות הרגליים וההשפעה על המטופל מדרבנן נענימה ונהדרת.

מתי רצוי לפנות לרפלקסולוג?

פנה אל רפלקסולוג בעודך בריא ולא דווקא כשאתה חולה. המטרה היא לשמור על הבריאות ולא לחכות שנרגיש לא טוב ואז לפנות למזור.

המצבים בהם רצוי לפנות לרפלקסולוג הם שונים ומגוונים: כאבי גב, כאבי ראש, בעיות במערכת העיכול כמו עצירות, אולקוס, עייפות, בעיות מערכת הנשימה כמו אסטמה, לחץ דם גבוה, מתח נפשי ועוד. לעיתים יהיה צורך לשלב זאת עם שיטת טיפול נוספת כדי לטפל בשורש הבעיה כמו עצירות למשל, רצוי לקבל גם תפריט תזונתי שיעזור לקדם את הריפוי.

גוף מוגיב לטיפול: חשוב מאוד לציין כי בטיפול שכזה ישנו תהליך ריפוי, והגוף מגיב לטיפול זה. תגובה זו נקראת "ריאקציה", כלומר תגובה של הגוף שהיא בהחלט מבורכת. התגובה בטיפול זה נובעת מהרחקת רעלים ופסולת מהגוף. היא יכולה להיות פיזית או נפשית.

הריאקציה מהווה את דרכו של הגוף להתמודד עם רעלים. התהליך אינו קל כי הגוף מתנקז ולעיתים מלווה בחילות, תחושת קור, צמרמורת ועוד. על כך יסיביר לכם כמובן הרפלקסולוג לפני תחילת הטיפול. מהות הטיפול הוא להוציא החוצה את המלוכלך ולהכניס נקי.

רפלקסולוגיה

רפלקסולוגיה היא שיטת טיפול מהזרם של הרפואה הטבעית והיא נעשית באמצעות מגע ולחיצות בכפות הרגליים.

בניגוד לרפואה הקונבנציונאלית אשר מטפלת בכאב באמצעות כדורים נגד כאב ראש, הרפואה ההוליסטית מטפלת בכל חולה באופן אינדבדואלי ובהתאם לאבחון שנקבע עבורו. כאב ראש למשל, יכול לנבוע מכמה סיבות שונות כמו מתח ולחץ, רגישות למזון, סיטואציה רגשית שגורמת לכאב ראש.

למה כפות רגליים דווקא?

כפות הרגליים הן איבר סומאטוטופי. המשמעות של המונח מקורו בצירוף שני מונחים אחרים: סומא- איבר, טוטופי- מפה. משמעות הדבר היא שאברי הגוף משתקפים כמפה בכפות הרגליים. לכל איבר בגוף האדם יש אזור המקביל לו באזור כף הרגל.

איברים סומאטוטופים נוספים הם אוזניים, קרקפת, כף יד, מעי הגס, עיניים ולשון. מדוע לטפל דווקא בכפות הרגליים?

בכף הרגל יש שטח גדול יחסית למגע בטיפול. כפות הרגליים נגישות, זה איזור שנחשב פחות אינטימי לצורך קבלת טיפול.

לחיות עם האמונה

הרב הגאון רבי יעקב לוגאסי שליט"א
רב טדרשיצות 'בית מרן' ומחבר סדרת הספרים 'עני לרגלי' ועוד...

תכניס אותי הביתה!

רבי ישראל מרוז'ין זצ"ל אמר: "אילו נאלצתי לשבת בדד אלף שנים באי רחוק באחד מאיי הים, בלי שום ספר, לא הייתי משיח דעתי מדעת קוני, והייתי דבק בה' יתברך". בכך גילה את מצפונו מדרגתו. אנשים מן השורה היו חשים שעמום גדול במצב כזה, והיו מתכנסים בתוך בדידותם, אבל אדם שמחובר לקב"ה מצליח תמיד לחוש דבקות בה'.

אנשים מבקשים מהקב"ה שיצילם מצרותיהם, שיתן להם את רצונותיהם, אבל שוכחים לבקש דבר חשוב יותר - דבקות בה', אמונה וביטחון בו. הדבר דומה לכן שמתדפק על דלתי אביו, ומבקש: "אבא, קר לי, תן לי מעיל, תשלח לי נעליים טובות לחורף, תשלח לי קצת כסף..." האב עונה לו: "מדוע אתה עומד בחוץ ומבקש שאביא לך כך וכך, תיכנס הביתה ותראה שלא יחסר לך כלום!..."

האדם עומד בחוץ ומבקש מהקב"ה: "תן לי את זיווגי... את פרנסתי... כל מה שאני צריך". הקב"ה עונה לו: "תתקרב אלי, תדבק בי, תחוש שאתה תחת כנפי, ואז תראה שלא יחסר לך דבר...".

הצדיקים מבקשים בתפילותם את הדבקות בקב"ה. רבי אברהם יעקב מסדיגורא זצ"ל, בנו של רבי ישראל מרוז'ין זצ"ל, היה בבית האסורים ברוסיה. כאשר ביקרו

חמיו, רבי אהרון מקרלין, שאלו: "איך אתה מרגיש בבית האסורים?". ענה לו רבי אברהם יעקב בתמימות קודשו: "מה לי הכא, מה לי התם?!". כלומר, מה זה משנה אם אני בחצר האדמו"רות שלי או שאני בבית הכלא?... כשאדם עובד את ה' באמת, לא אכפת לו אם הוא בביתו המפואר או בבית האסורים.

החסידים סיפרו את הסיפור בהתפעלות רבה, כי ביתו של רבי אברהם יעקב מסדיגורא היה כשל אביו, רבי ישראל מרוז'ין, מקום מוקף ברבבות בני ישראל שעלו לחסות בצלו, כולל צדיקי דורו. זו הייתה ממש ממלכה עם כבוד רב, ובכל זאת הוא בעצם אומר: "לא אכפת לי אם אני על כיסא ממלכתי, עם רבבות ישראל, גדולי וצדיקי הדור, או שאני בבית האסורים".

אדם שתמיד חש שהוא נמצא אצל ה', ממילא הכל שווה אצלו, בין במצב נוח ומכובד ובין במצב דחוק ומשפיל. ולכן, לפני שאתה מתפלל על צרכיך, תבקש מה' שיכניסך לביתו ולתורתו, כמו שנאמר בתפילה "השיבנו אבינו לתורתך, וקרבתנו מלכנו לעבודתך". אז תרגיש מתיקות נפלאה, שלוה ורוגע, כל בעיותיך וצרותיך יתגמדו, מכיוון שאין טוב בעולם מקרבת ה', כמו שכתוב "ואני קרבת אלוקים לי טוב".

ניתן לשמוע כל יום 5 דקות של אמונה יומית *5293* שלוחה 3

אתגרים בחינוך

הרב אברהם ברזילא שליט"א
ד"ר מרכז אתגרים בחינוך ומנכ"ל חכמים קידות וקופים ברדיו 'קול חזק'

מנהג אבותינו - 'בידינו'!

יעקב הוא אב לשבעה ילדים. יש לו ליעקב הרבה דמויות בחיים. את חלקם הוא מסמפת יותר ואת חלקם - ממש לא! ובמחלקה זו, האחרונה, ישנם לא מעט אנשים. הכולט שבהם הוא גדעון. גדעון הוא קרוב רחוק של המשפחה אותו פוגשים מעת לעת באירועים שמחים או עצובים ומכונה בפני המשפחה "הדוד גדי". איש בעל מנבה שמן ונמך עם חיוך תמידי על הפנים. הכל איתו טוב ויפה עד שעת הארוחה. כשהיה גדי מתיישב לאכול היה שוכח עולם ומלואו. או אז היה זונח את הסכין והמזלג ופושט את עשר אצבעותיו אל תוך הצלחת העמוסה שהוגשה לפניו. ראשו ורובו שקוע במאכל שלפניו בין אם היה זה מאכל יבש ובין אם היה זה מאכל שופע רוטב, רוחשות היו אצבעותיו במאכל, משל הוסיפו לו טעם אישי וייחודי... כל זה בא בשילוב של צלילי לעיסה עליונים שגרמו לסובבים אותו להעדיף להניח את ידיהם מן הסעודה. הדוד גדי החביב מעולם לא הבין מדוע אנשים בחברתו העדיפו להישאר רעבים... לימים נפטר הדוד גדי ו'שָׁפַע ימים' (תנ"ך משמעי)

יעקב, האב לשבעה, כמעט ושכח ממנו עד שערב אחד הִסֵּב הוא וילדיו לארוחת ערב ולפתע החל שומע קולות מופְרִים... "מה זה, יצחק?... איך אתה אוכל?... אין

לך מזלג... למה עם האצבעות? אוח אני לא יכול לראות את זה..." יצחק, הבן הגדול שישב לימינו החל לאכול עם הידיים. "נו, שטויות, אבא, זה רק צ'פס, כולם אוכלים צ'פס בידיים".

"כן? כולם? מה אתה אומר?!... אני מבקש ממך לאכול עם מזלג ואל תתחיל להסביר לי הסברים. הנה תראה איך אחים שלך לומדים ממך.

"ואז קם האב בזעם מהשולחן וצעק: "אתם חבורה של ילדים לא מתורבתים, אני לא רוצה לשבת אתכם בשולחן! עד שנפטרנו מהדוד גדי, והנה נולדו לי ג'י'ים חדשים! אני מרגיש כמו בדיר כבשים! תתביישו לכם כולכם!!!

"שקט השתרר בשולחן ארוחת הערב ומבוכה עלתה על פניהם של הילדים. כולם היו המומים מההתפרצות הלא מכובדת של אבא.

סכנה גדולה יש בדרך בה אנו מגיבים לתסמיני התנהגות אצל ילדינו הדומים לדמויות הלא אהובות עלינו. לא פעם אנו לוקחים את הדברים קשה מידי ומגיבים באופן לא פרופרציונאלי. עצם המודעות לכך שההתנהגות 'מדליקה' אותנו כי זה מזכיר לנו מישהו או משהו מן העבר, (ולא בגלל עצם התנהגותו של הילד) מקילה על התהליך ועוזרת לנו להגיב מתון יותר. בהצלחה.

אתגרים בחינוך 0583-222-705

נפלאות הבריאה

הדם

תפקידם של התאים האדומים - נשיאת חמצן הקשור לברזל לכל רקמה בגוף, ובהרחקת פחמן דו-חמצני ממנה. התאים האלה, אשר מעוצבים ככריות עגלגלות ושכוננות שבמרכזן גומה, מורכבים בראש ובראשונה ממים, ומחלבון אדום הקרוי 'המוגלובין' - הנשא של החמצן. מולקולת 'המוגלובין' בנויה מיותר מ-10,000 אטומים! יכולת נשיאת החמצן של דמנו היא אדירה: מולקולת 'המוגלובין' אחת יכולה אמנם לשאת רק ארבע מולקולות חמצן, אבל, כל תא דם אדום מכיל בערך 270 מיליון מולקולות של החלבון המורכב הזה [=המוגלובין]!!!

וראה זה פלא! נימי הדם שלתוכם חודרים תאי הדם, צרים יותר מהתאים האדומים, וקוטרם פחות מקוטר התאים האדומים, ואיך הם יחדרו? עשה הבורא שכל תאי-הדם, אפילו הזעירים ביותר, יהיו גמישים, כך שיוכלו להתעוות ולהתפתל כדי לעבור בנימי הדם. וכל זאת בשביל מה? מאחר ועל ידי הלחץ, התאים דוחקים נגד קירות נימי-הדם ומחליפים את החומרים - מקבלים פחמן ונותנים חמצן. וכל זה בלתי אפשרי אילו תאי-הדם היו קטנים מדאי, או נימי הדם רחבים במשהו, או לחץ הדם היה פחות ממה שסידר לו הבורא!!!

כל המזונות מן החי עתירים בעיקר בחלבון: בשר, עוף, חלב, ביצים ודגים. במקום לצרוך עוף, בשר וחלב העדיפות היא לביצים ודגים.

הדם

בתוככי הגוף זורם 'נהר' ששום נהר ארצי לא ידמה לו ולא ישווה לו. נהר העובר דרך כל איבר ואיבר, המתפתל דרך כל תא, באפיק המשתרע לאורך מאה אלף ק"מ, שאפשר להקיף בו את כדור-הארץ פעמיים וחצי...! כשם שנהרות ארציים מרעננים את פני האדמה במים, כן נהר הגוף מזין ומנקה: מספק מזון וחמצן לכל תא, ומסלק את הפחמן הדו-חמצני מכל תא... הוא נע דרך רקמות חיות, ויכול לווסת את מהירותו, גדותיו מתרחבות או מצטמצמות, בדיוק כפי שנדרש לשלוט בתנודות הגאות שלו. הוא יכול לשנות את מהלכו, ובן-רגע להפנות זרמים מהירים, שיענו על צרכים חדשים. שחיה או שניה, חשיבה, אכילה, ריצה או טלטול של תינוק בעריסתו - כל אחד מאלה משנה את זרימתו של נהר רב העוצמה!!!

התאים האדומים שבהם הם בערך 45 אחוזים מנפח הדם, ועם זאת הם התאים הנפוצים ביותר בגוף. בתוך זרם הדם שלנו סובבים בערך 25 טריליון תאי דם אדומים, ומספרם עומד בהתאם לדחיפות של משימתם. התאים הזעירים הללו - קטנים עד כדי כך ש-500 תאים הנערכים זה על גב זה אינם מגיעים אלא לגובה מילימטר אחד! ואילו ערמנו את כל תאי-הדם האדומים, זה על גב זה, היינו יוצרים מגדל שגובהו 50,000 קילומטרים!!!

העלון להצלחתם של: שירה בת קורין צופיה נחת מכל יוצאי רחל לאה בת שינא פיגא ברכה והצלחה נחת מכל הילדים בריאות ואריכות ימים, רפאל בן רבקה עליה זיווג הגון בריאות הנפש והגוף, שאלתיאל בן נעמה לע"נ ה'תמוז, שלומית בת אסתר ברכה, בריאות והצלחה, שם טוב בן שרה הצלחה בכל.

מזכה הרבנים הרב הגאון רבי יגאל כהן שליט"א וגם בשלוחה מיוחדת 5293* שלוחה 8<13 בחיזוק יומי ושעורים מלאים

בחסדך בטחתי

פרק אחד עשרה

זיוג הגון

גם בעיני זוגים נסיון האמונה קשה מאד, מפני שהדבר תלוי בהרבה פרטים: כגון, יפי, השכלה, כסף, משפחה טובה, מדות טובות ועוד. ולכל יהודי ויהודיה יש רשימה משלהם מה הם מחפשים. ואפלו אם מצאו כבר את מבקשם עדין הדבר תלוי בהסכמת הצד השני. בגיל צעיר זה נראה עדין קל. אבל אם עברו כבר כמה שנים של חפזים ואולי כמה אכזבות וסרובים של הצד השני, נכנסים ספקות בלב האדם, אולי לא מגיע לי בכלל להתחתן? אולי אין בכלל בן זוג כרצוני בעולם? ועוד כהנה ספקות רבות וכמוכן שהתשובה לכלם: יש בורא לעולם, שבידו הכל ואין אשה בעולם שהבורא יתברך לא יכול לספק לה את הבעל שהיא רוצה. כמו כן גם לגבי הגבר שמעניין באשה מסימת, אין מעצור מהשם יתברך למלא את מבקשו. כל שבידו לעשות הוא להאמין בבורא יתברך כמו שהתחלנו את הפרק על פי חבוקק הנביא "צדיק באמונתו יחיה".

כל יכול

אפס סכויים? (ספור)

לפני כחמש שנים נתבקשתי לקדש זוג, באחד האלמות בצפון הארץ. מיד לאחר סודר החפה והקדושין, נגש אלי יהודי, ובקש שאברך את אחיו שחולה במחלה הידועה. כמוכן, שהסכמתי בשמחה ונגשתי אל אחיו שהיה נראה ממש על סף שערי מות, ובקשתי פקח את עיניו. ברכתי אותו מעמק לבי שהבורא יתברך ישלח לו רפואה שלמה. ובתוכי הרגשתי שזה חסר סכוי, חלילה, וזאת מפני מה שראו עיני, ולפי ההגיון שהרגלתי בו.

לאחר כמה רגעים הבנתי שהברכה לא תועיל כלל. וכמו כן, הבנתי עד כמה הידיעה שלי ביכולתו של הבורא חסרה. שהרי הבורא הגדול והנורא מחיה ברגע זה מליארדים של מערכות גוף שונות שהמערכת החסונית שלהם מרפאה אותם בכל רגע מכל מיני חידקים ותאים סרטניים, יוצר כל יום מליוני ילדים חדשים שבאים לעולם. האם, חלילה, חסרה לו היכולת לרפא את היהודי העומד מולי?! באותו רגע נזכרתי במה שלמדונו רבותינו: "תפלה בלי כונה, הרי היא כגוף בלי נשמה". ואף במה שאמר חזקיהו מלך יהודה לישעיה הנביא כשהודיע לו שהוא עומד למות, כך מקבלני מבית אבי אבא

(דוד המלך) "אפלו חרב חדה מנחת על צוארו של אדם להרגו, אל תיאש מן הרחמים". יצאתי לחצר האולם ודברתי עם השם יתברך ואמרתי לו בלשוני שלי: אבא שבשמים, אני יודע שאתה יכול לרפא את כל החולים בעולם ברגע זה ממש, ואפלו אם שכלי הקטן איני מסגל להבין ולראות את זה, אני יודע שאתה "כל יכול". וכך חזרתי על זה כמה וכמה פעמים, עד שהרגשתי שאני מאמין במה שאני מתפלל ונכנסתי לאולם ונגשתי ליהודי החולה ובקשתי לברכו שוב.

בטחון - עד היכן?

מקרה נוסף שעורר אותי להבין שקדם שאנחנו מתפללים אנחנו צריכים לדעת בידיעה אמיתית וגמורה שבידו של הבורא יתברך למלא את בקשתנו ללא קשי כלל: נגש אלי אברך וספר לי על מצבו הכלכלי הגרוע, עד שהגיע לפת לחם ממש. האברך ספר לי שרעיתו מרויחה בחדש כאלפים ש"ח, והוא מקבל מלגה בכלול על סך אלף ושמונה מאות ש"ח, וכל הכנסותיהם יחדו בקשי מכסות את השכירות והוצאות החשמל, המים והמיסים, עד שלא נשאר להם כסף לאכל. ובקש ממני עצה וברכה.

שאלתי אותו: "האם אתה מאמין שבחדש הבא תרויח עשרת אלפים ש"ח? מיד עלה לו חיוך על פניו ואמר: "איך בדיוק אני ארויח סכום כזה". השבתי לו: "גם אם אתפלל עליך יומם ולילה, אם אתה לא מאמין ביכולתו של הבורא לשלוח לך את הכסף, ללא הגבלה כלל, הרי התפללת הן לשוא."

אז הצעתי לו, להכנס לחדר שיהיה בו לבד, ויצעק מאה פעמים "השם הוא כל יכול", ובכל פעם שיצעק ידמין במחשבתו איך שהקדוש ברוך הוא זמן ופרנס מליארדים של חיות על פני תבל כמו שנאמר: "פוחת את ידיך ומשביע לכלחי רצון" ואם השם יתברך מסדר לפי כל כך הרבה מזון ביום, גם לך הוא יכול לשלוח.

לאחר כמה ימים חזר אלי האברך, ואמר שעכשו הוא מאמין שהשם יכול לשלוח לו פרנסתו בשפע. אז ברכתי אותו מעמק לבי שישלח לו הבורא יתברך פרנסתו בשפע. הרגשתי בלבי שעכשו הוא מאמין שהבורא יכול הכל. עוד באותו חדר רחם עליו הבורא יתברך וקבל אותו אברך הצעה לתפקיד תורני חשוב, שפתר לו את בעיית הפרנסה.

(מתוך הספר יגל ליבי - הרב יגאל כהן שליט"א)

ד.ב.מ מהמרכז שואלת:

המי וחמותי מגיעים לשבתות ומביאים לילדים שלנו מתנות קטנות כמעט תמיד הן מהכל בשקל. מאוד זולות. הילדים משחקים בזה עד שנמאס. מתקלקל. או שחסר חלק. ואז זה סתם נמצא בבית ומפריע.

אנחנו לא יודעים אם אפשר לזרוק את המשחק אחרי שהוא נמאס, או שזה לא יפה מפני הסבא והסבתא.

גב' מנחה פוקס משיבה:

שאלתכם מראה על דרך ארץ, ויפה שאתם מתנהגים כך לסבא והסבתא, דבר שבזוהי מלמד את ילדיכם איך להתנהג מולם. לגבי המתנות הללו, אני יודעת למה הכוונה. אלו משחקים שמתבלים לאחר מספר פעמים, או שחלק נאבד. כשהולכים ההורים, תוכלו כמובן להשליך את המשחקים הללו, שלא מול ילדיכם, בפרט אם ילדיכם לא משחקים בהם. אם ההורים הם כאלו שמבינים ילדים, אני מציעה שתדברו אתם על כך. הסבירו להם שהמתנות שהם נותנים בשמחה גדולה הן מתנות שאהובות מאוד על הילדים, אבל אתם חייבים להוציא יטן מפני חדש, ולכן, לאחר שהמשחק מתפורר ולא עושה את מלאכתו, אתם משליכים אותו, וכך הילדים שמחים ומחכים לדבר החדש. בתור סבתא ובתור מומחית תהליכי חינוך, אני חייבת לומר לכם שהם יביאו ואפילו יביאו בפעם הבאה משחק חדש שיפתיע את ילדיכם. מה לעשות שבימים, המחירים זולים וילדים מחכים כל הזמן לחידושים. בבתיים הקטנים שלנו אין מקום לגרוטאות, ואם יש - השאירו במגרה מיוממת במרפסת ושכחו מזה.

רוצה גם את להתייעץ עם הגב' מנחה פוקס?

ניתן לשלוח שאלות לפקס 02-5760820 | betmaran1234@gmail.com

אי משתפת אותם בסיפור אישי:

בית ב-26 חיבת פרנסיס צאן אצווגי.
 כל וברותיב בטתב נלואות צם ילדים וריא צדין מחבב ומחבב.
 אפאר ארביק טקב כואב אנו לביתנו צדין אל מלאכא את אצווגי.
 בחאלנו אלנו מקבלים אל צאנו אינוד 2 בחבת באלון פויץ
 אל צרי צאן רב, ובלידוק אל ביתנו באינוד ב'ר וריא סגרי ווארט!!!
 אן אן סבב אפיוצב פויץ בחבת אינוד בחבת אלון פויץ

מצפה לישועה?

הצטרפו עכשיו ללימוד 2 הלכות בשמיית הלשון

בית מדרש תלמידי בית מדרש 5293* שלוחה 12 >>>

העלון להצלחתם של: שמחה בונים בן חנה פריידא ובני ביתו בריאות פרנסה בשפע נחת מהילדים, שמעון בן עדה רחל רפואת נפש וגוף נחת וכל הישועות, שניאור בן פנינה כל הישועות, שרה בת יהודה חזרה בתשובה זיווג הגון בקרוב, שרה בת נחמה כל הישועות, ששון כהן בן יהודית כל הישועות, ששון נדב בן יהודית זוגיות טובה.